

Protokół Nr 32/21

posiedzenia Komisji Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, które odbyło się 3 marca 2021 r. w trybie zdalnym z użyciem telekonferencji i systemu eSesja – stosownie do art. 15 zzz ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1842 z późn. zm.).

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 14:15 i trwało do godz. 15:50.

Zawiadomienie o posiedzeniu stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Obrady prowadził **Grzegorz Banaś, Przewodniczący Komisji Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą.**

W posiedzeniu wzięli udział członkowie komisji oraz zaproszeni goście.

Wydruk listy obecności Członków Komisji wygenerowany z systemu eSesja stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Przebieg posiedzenia

Ad 1.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Banaś otworzył posiedzenie, a następnie poinformował, że sprawdzanie kworum, zgłaszanie się do dyskusji, zgłaszanie wniosków oraz głosowania odbywają się w systemie eSesja, zaś głos w dyskusji będzie można zabrać w momencie udzielenia go przez prowadzącego obrady.

Następnie powitał biorącego udział w posiedzeniu Pana Tomasza Kałużę, Radnego Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Komisja przyjęła do realizacji następujący porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przedstawienie założeń projektu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
3. Sprawy różne.

Ad 2.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Banaś poinformował, że posiedzenie jest poświęcone zapoznaniu się głównymi założeniami projektu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Zazaczył, że dokument ten w związku ze zmianą przepisów nie będzie przyjmowany przez Sejmik, tylko przez Zarząd Województwa.

Założenia projektu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+ przedstawił **Tomasz Janusz, Zastępca Dyrektora Departamentu Inwestycji i Rozwoju**, zgodnie z prezentacją, której wydruk stanowi *załącznik nr 3 do protokołu*.

Pełna treść projektu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+ stanowi *załącznik nr 4 do protokołu*.

Radny Jan Maćkowiak przypomniał, że 8 lat temu nadzorował tworzenie strategii innowacji. Zaznaczył, że wówczas we współpracy z przedsiębiorcami, otoczeniem biznesu i wszystkimi zaangażowanymi w ten proces podmiotami, przy wsparciu ekspertów z Banku Światowego, zdefiniowano inteligentne specjalizacje. Zwrócił uwagę, że ich katalog został pozostawiony. Uznał, że kontynuacja i konsekwencja w tym działaniu na pewno przyniesie dobre rezultaty. Następnie nawiązał do branż wpisujących się w inteligentne specjalizacje. Skupił się na zasobooszczędnym budownictwie podkreślając, że w dokumencie brakuje odniesienia do materiałów produkowanych w regionie. Uznał, że jest to potencjał niejako podwójny, gdyż mowa o potencjale zasobów naturalnych i dobrych materiałach, które mogą być produkowane w Regionie, a także potencjale firm budowlanych. Następnie poprosił, aby zdanie: *„stosowanie nowych technologii: bardziej energooszczędnych, lżejszych i wysokozaawansowych i mniej pracochłonnych”*, zmienić na: *„tworzenie i stosowanie nowych technologii....”*. Podkreślił, że tworzenie tych technologii jest innowacyjnością, jest tym elementem którego należy poszukiwać w całym procesie inteligentnych specjalizacji i rozwoju innowacyjności. Następnie zgłosił kolejną uwagę, aby w tej samej części dokumentu dopisać punkt, który brzmiałby np. *„stosowanie materiałów i technologii wytworzonych w regionie świętokrzyskim”*. Uznał, że należy być konsekwentnym, ponieważ jeżeli z jednej strony mowa o przedsiębiorcach robiących nowoczesne i dobre materiały budowlane, to w odpowiednim miejscu warto zaznaczać, aby firmy budowlane stosowały materiały i technologie, które ewentualnie będą wytworzone na terenie województwa. Kolejną kwestią jaką poruszył Radny Jan Maćkowiak był problem zdefiniowania pojęcia innowacyjności, tak aby wytworzone technologie, i produkty były z jednej strony innowacyjne, a z drugiej były do osiągnięcia dla świętokrzyskich przedsiębiorców.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Mieczysław Gębski nawiązał do zrównoważonego rozwoju energetycznego i zapisu o wykorzystaniu dostępnych źródeł energii i paliw, prosząc o rozwinięcie tego wątku. Ponadto zwrócił uwagę na rolę przemysłu drzewnego dla gospodarki regionu i jego umiejscowienia w strategii. Chciał również poznać przykład dobrej współpracy świętokrzyskich uczelni z regionalnymi firmami. Zwrócił uwagę, że uczelnie otrzymały bardzo duże pieniądze z programów unijnych na rozwój i badania. Chciał poznać efekty tych działań. Zwrócił przy tym uwagę na kierunki studiów oferowane przez uczelnie wyższe. Podniósł także problem stale emigrujących z Regionu młodych ludzi. Zasugerował konieczność mocniejszego skupienia się którejs z inteligentnych specjalizacji. Ponadto negatywnie oceniając sytuację gospodarczą województwa poprosił o wskazanie, gdzie w poprzednich latach popełniono błędy. Podał przykłady dobrze rozwijających się województw: podkarpackiego, małopolskiego, czy dolnośląskiego.

Dyrektor Tomasz Janusz odpowiadając na pytania Radnego Jana Maćkowiaka zaznaczył, że prezentacja być może nie dość precyzyjnie odzwierciedla to co zaplanowano w samym dokumencie. Jeśli chodzi o zasobooszczędne budownictwo zacytował opis mówiący o tym jak duże znaczenie będzie miała również w tym kontekście automatyzacja procesów produkcji materiałów budowlanych i wznoszenia obiektów: *„Nieodłącznym elementem w ramach specjalizacji zasobooszczędne budownictwo jest stosowanie w tej branży*

innowacyjnych, cechujących się wszechstronnością, wyjątkową odpornością na warunki środowiskowe materiałów, w tym nanomateriałów dla budownictwa". Dyrektor podkreślił, że strategia zakłada wspieranie potencjału płynącego z wysokiej jakości złóż surowców mineralnych, ceramicznych, czy kruszyw oraz koncentracji na wytwarzaniu, opracowaniu i wdrażaniu do użytku gospodarczego technologii dotyczących produkcji materiałów budowlanych. Odnosząc się do pojęcia innowacyjności Dyrektor zwrócił uwagę, że pewne rozstrzygnięcia zostaną dokonane już w dokumentach powiązanych z nową perspektywą finansową. Wskazał przy tym na wytyczne rządowe i te płynące z UE, takie chociażby jak podręcznik Oslo, który precyzuje co to jest innowacja i jakie są jej poziomy. Natomiast przyznał, że zdaje sobie sprawę, iż postawienie poprzeczki zbyt wysoko może skutkować brakiem dostatecznej podaży do dofinansowania. Wyjaśniając tematy podniesione przez Przewodniczącego Mieczysława Gębskiego w pierwszej kolejności poinformował, że w opisie branży dotyczącej zrównoważonego rozwoju energetycznego mowa o dobrym wykorzystaniu różnego rodzaju źródeł energii i paliw. Nie pod kątem określenia konkretnych ich źródeł, ale rozwijania i wdrażania technologii dotyczących ich efektywnego wykorzystania. Po prostu chodzi o energooszczędne technologie, wykorzystywane w różnych sektorach gospodarki. W kwestii przemysłu drzewnego zwrócił uwagę, że jego wkład do różnych branż jest duży i zauważalny. Przemysł ten stanowi część branży budowlanej, czy branży energetycznej. W związku z tym ten temat zapewne traktowany jest przekrojowo jeśli chodzi o obecność w strukturze regionalnej gospodarki. Zaznaczył przy tym, że w projekcie RIS są zawarte silne odniesienia do tzw. biogospodarki, czyli bazowaniu na jak najbardziej efektywnym wykorzystaniu odnawialnych zasobów, które występują w Regionie. Przemysł drzewny jest bardzo ważną częścią biogospodarki, która traktowana jest jako ważny element przekrojowy, obecny w co najmniej kilku inteligentnych specjalizacjach. W kwestii wskazania na popełnione dotychczas błędy Dyrektor podkreślił, że obraz gospodarki zakreślony w diagnozie nie jest zbyt pozytywny, ale to nie znaczy że województwo się nie rozwija. Wskaźniki systematycznie rosną, bezrobocie maleje, pensje rosną, PKB rośnie, natomiast dynamika tych zmian jest niewystarczająca. Uznał, że może być to wypadkowa bardzo wielu czynników np. słabości infrastrukturalnej, kapitału ludzkiego, zdolności przyciągania studentów przez świętokrzyskie uczelnie, czy chociażby inwestycji, które trafiają do regionu, niekoniecznie tylko z RPO, ale również z poziomu krajowego. Nadmienił, że czasami dwa projekty krajowe sumarycznie równają się alokacji całego RPO. Wskazał również na aktywność samorządów i przedsiębiorców w ubieganiu się o środki z innych źródeł. Odpowiadając na propozycję koncentracji na jednej, czy kilku inteligentnych specjalizacjach ocenił, że niekoniecznie mogłoby to przynieść zamierzony skutek. Uznał, że dużo do zrobienia jest właściwie w każdej dziedzinie. W zakresie dobrych przykładów współpracy uczelni wyższych z przedsiębiorcami stwierdził, że może dostarczyć je Panu Przewodniczącemu Gębskiemu. Nawiązał przy tym do aktywności regionalnej w ubieganiu się o środki chociażby z programu centralnego w ramach tzw. regionalnych agend naukowo-badawczych.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Banaś komentując kwestię popełnionych w przeszłości błędów, o które pytał Wiceprzewodniczący Mieczysław Gębski podniósł problem zasad dofinansowania de minimis udzielanego w poprzedniej perspektywie finansowej. Zwrócił uwagę, że województwo świętokrzyskie jako jedyne w całym kraju, oprócz standardowego przy tego typu pomocy weksła, żądało od beneficjenta dodatkowego zabezpieczenia na wskazanym przez niego majątku i to w wysokości 140% benefitu. Oceniał, że przy takim podejściu trudno się dziwić, że przedsiębiorcy omijali Region, a ci którzy tu działali mieli pewien problem. W tym kontekście wskazał na powołany niedawno Świętokrzyski Funduszu Rozwoju. Poprosił, aby pamiętać o zmianie podejścia do oceny ryzyka, których nie można przerzucać tylko i wyłącznie na beneficjenta, a ryzyka te należy rozłożyć,

szczególnie przy projektach innowacyjnych. Zadeklarował, że będzie starał się monitorować ten proces i postęp w budowaniu bardziej partnerskich relacji między przedsiębiorcami a instytucjami finansowymi, na które wpływ ma Urząd Marszałkowski. Chodzi o relacje, które pomagają w czerpaniu środków i wspomaganiu przedsiębiorców przy maksymalnym ułatwianiu w udzielaniu pożyczek i stosowaniu instrumentów zwrotnych. Odnosząc się do zapisów zaprezentowanego dokumentu zwrócił uwagę na branżę metalowo-odlewniczą i identyfikację tych technologii, na które będzie zwracana specjalna uwaga. Wskazane są m.in. bezopadowe lub niskoodpadowe innowacyjne technologie przetwarzania wyrobów metalowych. Zaproponował uwzględnienie niskoemisyjnych produktów i usług, gdyż jak uznał usługi też mogą być i innowacyjne i niskoemisyjne.

Dyrektor Tomasz Janusz oznajmił, że zapisał zgłoszone uwagi, uznał, że jest jeszcze czas żeby nad nimi popracować.

Radny Marcin Piętak wyraził zaskoczenie, że w dokumencie ważnym elementem wspierającym są usługi doradcze. Poprosił o odniesienie się do tej kwestii.

Dyrektor Tomasz Janusz stwierdził, iż rozumie że udzielanie wsparcia doradczego jest pewnym novum. Zazaczył, że można oczywiście ten wątek traktować nieufnie, ale nie ulega wątpliwości, że w nowej perspektywie finansowej np. w założeniach Programu Polska Wschodnia, czy Programu który zastąpi Innowacyjny Rozwój, te elementy są obecne. Uznał, że na nową perspektywę przebija się kwestia wsparcia firm w formie pomocy, modyfikacji, czy opracowania dla nich nowego modelu biznesowego. Nie wystarczy wesprzeć przedsiębiorców tylko i wyłącznie w zakresie inwestycji. Często wymaga to o wiele głębszych zmian w działalności danego przedsiębiorstwa. Chodzi o wiązanie wsparcia inwestycyjnego i doradczego w celu uzyskania jak największej efektywności tych różnych rodzajów pomocy. Ważna jest zmiana trajektorii ścieżki rozwojowej gospodarki, a gospodarka ma się zmieniać poprzez zmiany w konkretnych firmach.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Banaś uznał, że być może doradztwo wywołuje pewien niepokój poprzez jego niedookreślenie i oceniane przez pryzmat szkoleń, których całe mnóstwo zostało przeprowadzonych przynosząc niewielki efekt. Wskazał jednak na pozytywne aspekty działań doradczych współfinansowanych ze środków europejskich. Oceniał, że jest to ważny komponent, jeśli przedsiębiorca wie co chce osiągnąć.

Radny Marcin Piętak dopytywał jak wyglądało w praktyce np. realizowanie projektów badawczo-rozwojowych. Chciał wiedzieć jaki profil firm składał o dotacje na takie badania w województwie świętokrzyskim.

Dyrektor Tomasz Janusz w odpowiedzi przekazał, że informacja z wykazem takich firm zostanie przygotowana.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Banaś na koniec dyskusji wyraził nadzieję, że Regionalna Strategia Innowacji będzie ewoluować. Uznał, że cały czas należy prowadzić monitoring zapisów tego dokumentu. Poprosił Dyrektora Tomasza Janusza, aby uwagi które zostały zgłoszone na posiedzeniu przedstawić Zarządowi Województwa

Ad 3.

W sprawach różnych:

Przewodniczący Komisji Grzegorz Banaś poinformował, że w systemie eSesja zostało zamieszczone pismo z Wojewódzkiego Urzędu Pracy zawierające dodatkowe wyjaśnienia po ostatnim posiedzeniu (*załącznik nr 5 do protokołu*).

Na tym posiedzenie zakończono.

Przewodniczący Komisji

Grzegorz Banaś

Protokół sporządził: Michał Wójcik